

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/150366>

Please be advised that this information was generated on 2019-04-21 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip

Review

Afl. 2015-35

11 november 2015

Onverwacht afstammingsrecht Gewijzigde transgenderwetgeving (II)

Omdat de familierechtelijke betrekking in het versterferrecht het vertrekpunt is en blijft, is in *EstateTip Review* 2015-14 aandacht besteed aan de per 1 juli 2014 gewijzigde *transgenderwetgeving*.

Ik vat kort samen. Voor een wijziging van de vermelding van het geslacht kan volstaan worden met een *aangifte bij de ambtenaar* van de burgerlijke stand. In vergelijking met het oude regime zijn de *aanpassings- en sterilisatie-eis geschrapt*. Het is daarmee niet langer vereist dat men zich lichamelijk aan de gewijzigde vermelding heeft aangepast en dat men geen kinderen meer kan verwekken of baren. De wijziging heeft geen gevolgen voor de aldan bestaande familierechtelijke betrekkingen. Zo blijft als iemand die de vader van een persoon is, ook diens vader als de aanduiding van het geslacht van vader is veranderd in vrouw, art. 1:28c lid 2 BW. De vrouw die na de verandering van geslachtsaanduiding geen operatie ter zake ondergaan heeft (een transman derhalve: een persoon die juridisch een man, maar biologisch een vrouw is) en die een kind baart, wordt niet de vader, maar de moeder van dat kind, art. 1:28c lid 3 BW.

Als we deze laatste casus nader overdenken, dringen zich verrassende gedachten op. Laten we eerst nog een keer met grote stappen door de ontwikkelingen van het Nederlandse afstammingsrecht lopen. Van oudsher had alleen het heterohuwelijk afstammingsrechtelijke gevolgen: een kind geboren uit een huwelijk van man en vrouw had deze beiden van rechtswege als vader respectievelijk moeder. Geregistreerde partnerschappen, lesbische- en homohuwelijken/geregistreerd partnerschappen kenden niet voor beide partner afstammingsrechtelijke gevolgen. Zoals bekend is dit laatste veranderd.

Zo heeft per 1 april 2014 ook het hetero geregistreerd partnerschap afstammingsrechtelijke gevolgen, art. 1:199 aanhef en a BW. Bovendien kan een kind geboren binnen een lesbisch huwelijk of geregistreerd partnerschap onder voorwaarden zowel de barendende vrouw (de geboortemoeder) als haar echtgenoot/geregistreerd partner (de meemoeder) van rechtswege als moeder hebben, art. 1:198 lid 1 aanhef en onder a resp. b BW. Een huwelijk tussen twee mannen zou nog steeds afstammingsrechtelijke gevolgen ontberen.

De vraag is of deze laatste opmerking nog wel klopt. Wat te denken van de casus van de met een andere man gehuwde transman die een door die andere man verwekt kind baart. Als we de regel van art. 1:28c lid 3 BW goed begrijpen, heeft de transman voor de gehele elfde titel over het afstammingsrecht van Boek 1 BW steeds als een vrouw te gelden. Dan zou deze barendende transman zo bezien op grond van art. 1:198 lid 1 aanhef en onder a BW van rechtswege *de moeder* van het kind worden.

En de andere *man*, die is verwekker van het kind. Betekent dit dat voor deze man de hoofdregel van art. 1:199 lid 1 aanhef en onder a BW geldt, zodat deze verwekker de vader wordt?

Een bevestigend antwoord op beide ligt voor de hand en dwingt tot de conclusie dat – zij het onder tamelijk uitzonderlijke omstandigheden – ook een homohuwelijk afstammingsrechtelijke gevolgen kan hebben.

En wat is dan rechtens als de transvrouw een kind verwekt, bijvoorbeeld bij zijn echtgenote? Of het kind geboren wordt uit het huwelijk van een transman en transvrouw (beiden hebben geen geslachtswijzigende operatie ondergaan)?

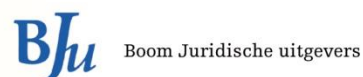
Het duizelt en om te voorkomen dat we het spoor kwijtraken, laten we de materie maar verder rusten. Voorgaande heeft wel duidelijk gemaakt dat daar waar een estate planner geconfronteerd wordt met een afstammingsrechtelijk vraagstuk, deze er verstandig aan doet om ook oog te hebben voor in eerste instantie wellicht wat minder voor de hand liggende van rechtswege ontstane familierechtelijke betrekkingen. Voor men het in de gaten heeft, kan immers op een ‘onverwachte plek’ bijvoorbeeld een wettelijke verdeling van kracht geworden zijn.

Mr. F.M.H. Hoens

Tot volgende week!

www.scholsburgerhartschols.nl

www.bju.nl

© 2015 Boom Juridische uitgevers / ScholsBurgerhartSchols

Hoewel de uiterste zorg is besteed aan de inhoud van *EstateTip Review* aanvaarden de uitgever en de redactie geen aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid.